

De ambitie spat er vanaf in Amsterdam. GERRIT RIETVELD EINDEXAMEN-TENTOONSTELLING

RIETVELD
ACADEMIE

BEELDDE KUNST

RIETVELD EXAMENS

Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam

Gerrit Rietveld Eindexamens-tentoonstelling, vandaag 11.00-20.00 uur, morgen 11.00-16.00 uur.

Eenvijfde minder kunststudenten. Na deze mededeling, gedaan door de HBO-raad op de dag dat de Gerrit Rietveld Academie haar examen-expositie opent, loop je onwillekeurig te turven. Wie van deze tweehonderd zou onder dit regime het examen gehaald hebben?

En dan ook nog dit: doorstuderend zit er binnenkort voor bijna niemand meer in. Er rust ineens een grote verantwoordelijkheid bij de kunstacademies, die (nog maar kort geleden als bacheloropleiding bestempeld) nu voldragen kunstenaars moeten afleveren. Zijn ze daar klaar voor?

Nu lijken alle academieverlaters te jong, te naïef en te vers, maar de Rietveld Academie heeft dit jaar toch goede papieren om volwaardige kunstenaars af te leveren. De Amsterdamse academie presenteert

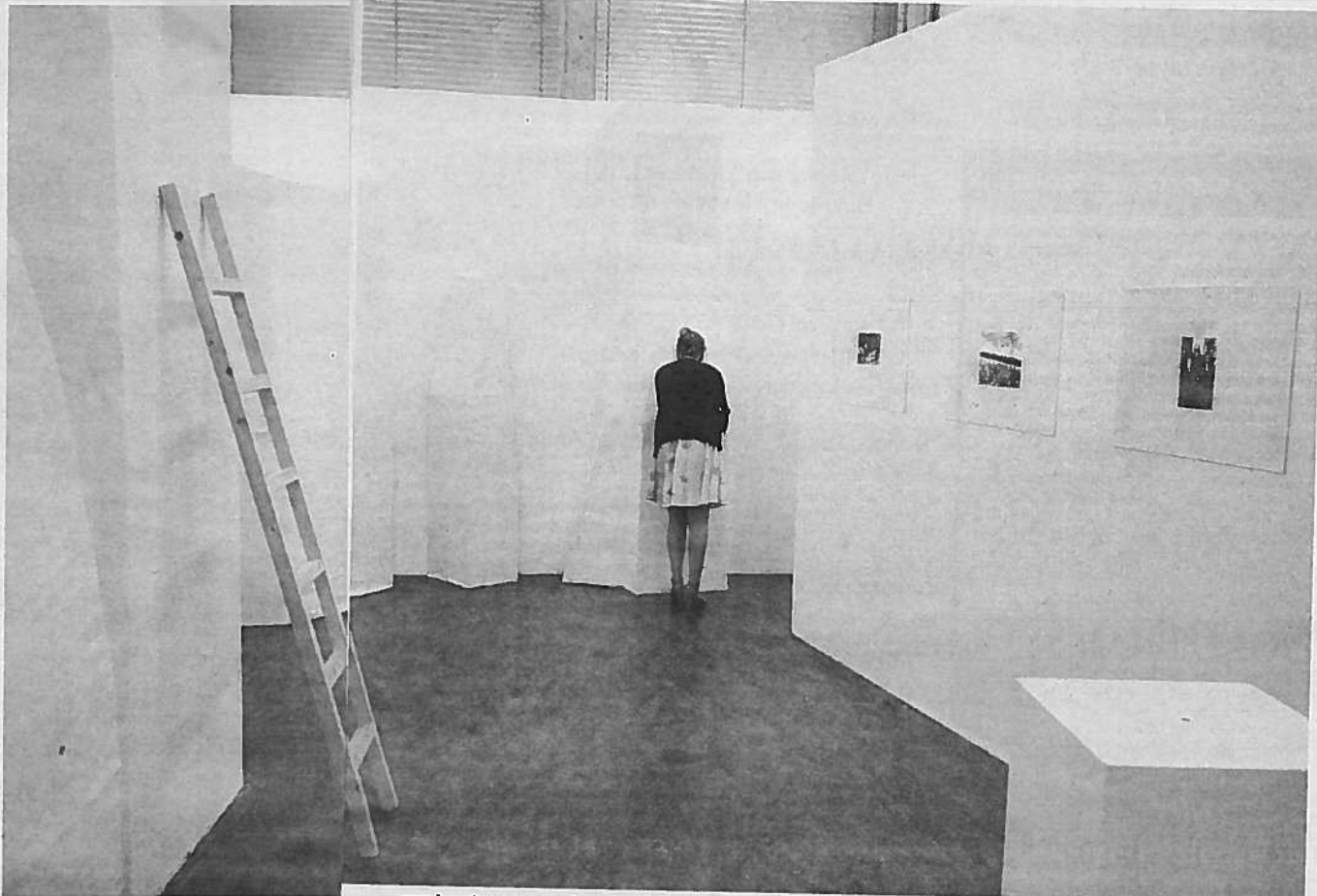
een ingetogen maar kwalitatief heel interessant eindexamen.

In de twee gebouwen van de academie en in de snikhete kassen in de achtertuin spat de ambitie er van af. Van het werk, dat ten eerste, maar ook van de museale opstelling die is gemaakt.

In het souterrain van het hoofgebouw is de afdeling fotografie bij elkaar gezet als op een beurs, maar dan avontuurlijker. Daar blijkt ook een tendens die door alle afdelingen loopt. Examenstudenten zoeken het vaak dicht bij zichzelf en er wordt er nogal eens gegrepen naar de eigen omgeving, de jeugd, de wereld vóór de kunst of voor de komst naar Nederland – dit keer weten veel kunstenaars daar gelukkig ook bovenuit te stijgen.

De Duitse Lotte Reimann maakt bijvoorbeeld een onrustig gistend fotodocument over een *trashy* jonge vrouw (haar vriendin? zichzelf?) dat misschien uiteindelijk wel helemaal fictie is.

Hoogleraar Robbert Dijkgraaf verrichtte woensdag de opening en sprak van 'de liefde voor het materiaal'. Die liefde of nieuwsgierigheid is inderdaad opvallend. Er wordt binnen en buiten ontwerpafdelingen druk gezocht naar nieuwe toepassingen van voedingsstoffen, hars, weeftechnieken en keramiek. Een gelatine-achtige trap (Sandra

De Rietveld Academie presenteert

een ingetogen maar kwalitatief heel interessant eindexamen.

Foto's Bart Mühl

Stoycheva), tafellinnen en theedoeken met ingeweven QR-streepjescodes (Willemijn van der Sloot), een hotelkamer die van kleur verschiet (Ivo Clason) of een doolhof van stof met een vloer van traagschuim (Rosalie Vos).

Daarnaast is er veel ruimte voor traditie: op bijna elke afdeling zit bijvoorbeeld wel iemand die heel priegelig en soms sprookjesachtig mooi

tekent. Geschilderd wordt er overigens nauwelijks.

Afdeling VAV, die jaarlijks met argusogen wordt bekeken, maakt de verwachtingen waar. Zij levert de interessantste beeld/installatiemaker in de persoon van Esper Postma. Het lijkt alsof hij zijn monumentale beeld als één blok uit de grond, de straat, een muur en de ruimte aan de andere kant van die muur ge-

zaagd heeft. Zijn jaargenote Toshie Takeuchi spant de kroon. Zij maakte een absurdistische, ontroerende film (*Tampopo Head and the Name of the Dogs*) over twee sociaal gemanteerde mannen, twee meisjes en een roedel honden. De acteurs zijn buren, de eerste personen met wie de kunstenaar na haar aankomst in Amsterdam contact kreeg. Studenten als Takeuchi tonen ook

waarom de Rietveld-academie de interessantste kunstopleiding blijft in Nederland: bijna de helft van de studenten komt uit het buitenland en geeft met frisse blik, een andere beeldtaal en een avontuurlijke instelling overal een boost aan. Het is te hopen dat die 20 procent minder niet daarvandaan moet komen.

Sacha Bronwasser

'De situatie beangstigt me'

Sophie Jung, (28), fotografie

Voorbij haar examen heeft Sophie Jung nog niet echt durven kijken. 'Ik was er zo druk mee en de afdeling fotografie heeft ook erg de neiging haar studenten binnen te houden.' Eén van haar kleurrijke, bijna-abstracte fotoseries maakte ze vanuit het raampje van een Easyjet-toestel, tijdens haar re-tourtjes op en neer naar Bazel, de woonplaats van haar verloofde. Zelf komt ze uit Luxemburg. 'Deze zomer ga ik taaliessen geven in Zwitserland om geld te verdienen. Daarna zet ik mijn praktijk voort in Amsterdam. Ik ben hier niet voor niets gekomen. Ik probeer het als een kans te zien, maar de huidige situatie beangstigt me wel.' In Nederland wordt de kunst gekort, in Zwitserland mirretten verboden; Jung ziet het als zorgwekkende nationalistische tendensen. Praktische zorgen maakt ze zich niet. 'Ik heb tolt veel geld gehad.'

'Ik zie veel lage

Jólan van der Wiel (26), design

Jólan van der Wiel probeert de *Gravity Stool*, een kruk gemaakt van kunststof gemengd met ijzerslijpsel die in een unieke vorm 'getrokken' wordt door magneten, zo snel mogelijk kostendekkend te krijgen, of winstgevend. Dan wil hij een eigen ontwerpstudio waar weer nieuwe producten ontwikkeld kunnen worden. 'Misschien is het nodig fondsen aan te schrijven, maar eigenlijk hoop ik ze niet nodig te hebben. Zo'n uitkering, de WWIK, dat vond ik toch al geen gezonde situatie. Kaalslag is geen goed idee, maar een frisse wind is nodig. Ik zie ook veel lage kwaliteit afstuderen.' Voor zijn kunststof krukken werkte hij samen met twee bedrijven. Voor hij aan de Rietveld begon, studeerde Van der Wiel een tijdje economie. Aan een masterstudie denkt hij niet: 'Nu aan de slag.'

kwaliteit'

'Ik ga gewoon door'

Nicoline Timmer (35), deeltijd beeldende kunst

Vorige week nog stond Nicoline Timmer oog in oog met een politiepaard tijdens de demonstraties tegen de cultuurbezuinigingen. Nu eerst een maand naar Berlijn, daarna is ze toegelaten tot de Rijksacademie. 'Dat een kwaliteitsinstituut van honderdveertig jaar oud ook wordt bedreigd, is absurd.' Haar protest gaat niet zozeer over geld, zegt ze, 'maar vooral hoe je als kunstenaar wordt weggezet. Die ideologische verschuiving vind ik angstaanjagend.' Als kunstenaar begon ze aan een tweede leven, na een promotie in de literatuurwetenschap. De toekomst? 'Ik ga gewoon door met kunst maken en artikelen schrijven.' In haar installatie hing ze nagemaakte huilsraad en kunstwerken op aan kapstokken zoals die waaraan de Amerikaanse Shakers hun huilsraad ophangen. Echt of onecht, kunst of niet? 'In mijn kunst en in mijn schrijven stel ik vergelijkbare vragen. Ik geloof niet dat er aan die vragen ineens geen behoefte meer is.'

